

Toets natuurwetgeving Recreatiegebied Rode Dijk te Arcen

Silvrants Architecten

Toets natuurwetgeving Recreatiegebied Rode Dijk te Arcen

Silvrants Architecten

Rapportnummer:	211x06835
Datum:	21 maart 2014
Contactpersoon opdrachtgever:	Dhr. W. Silvrants
Projectteam BRO:	Dhr. R. Vermoolen, Dhr. R. van Dijk
Trefwoorden:	Natuurtoets Verkennd natuuronderzoek Flora- en faunawet Natuurbeschermingswet Ruimtelijke ontwikkeling
Bron foto kaft:	Hollandse Hoogte 14

ging

xtel
j 107
xtel
1 850 400
1 850 401

E info@bro.nl

Inhoudsopgave

pagina

1. INLEIDING	5
1.1 Aanleiding van het onderzoek	5
1.2 Doel van het onderzoek	5
1.3 Leeswijzer	5
2. BESCHRIJVING HUIDIGE EN GEWENSTE SITUATIE	6
2.1 Ligging en algemene beschrijving plangebied	6
2.2 Beschrijving gewenste situatie	8
3. TOETSINGSKADER EN WERKWIJZE	10
3.1 Natuurbeschermingswet	10
3.2 Flora- en faunawet	12
3.3 Werkwijze	12
4. BESCHRIJVING NATUURWAARDEN	15
4.1 Beschrijving beschermde soorten in het plangebied	15
4.2.1 Vaatplanten	15
4.2.2 Grondgebonden zoogdieren	15
4.2.3 Vleermuizen	15
4.2.4 Vogels	16
4.2.5 Amfibieën, reptielen en vissen	16
4.2.6 Overige diersoorten	17
5. TOETSING AAN NATUURWETGEVING	19
5.1 Natuurbeschermingswet	19
5.1.1 Aangewezen natuurwaarden	19
5.1.2 Effectenbeoordeling	20
5.2 Flora- en faunawet	23
5.2.1 Vaatplanten	23
5.2.2 Grondgebonden zoogdieren	23
5.2.3 Vleermuizen	23
5.2.4 Vogels	24
5.2.5 Amfibieën, reptielen en vissen	24
5.2.6 Ongewervelden	25

6. CONCLUSIE EN ADVIES	27
7. LITERATUURLIJST	29

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding van het onderzoek

Terraq (cliënt van Silvrants Architecten) heeft het voornemen om op een drietal percelen aan de Rode Dijk in Arcen, nabij het bestaande en in ontwikkeling zijnde recreatiepark 'Klein Vink', recreatiewoningen te bouwen, alsmede een entreegebouw met uitkijkpunt. De voorgenomen ontwikkelingen passen echter niet binnen de ter plaatse geldende bestemmingsplannen 'Buitengebied Arcen en Velden' en 'Buitengebied – Reparatie 2012'. Om het plan toch mogelijk te maken dient een bestemmingsplan ingediend te worden bij de gemeente waarin de beoogde ontwikkeling mogelijk wordt gemaakt.

Ten behoeve van de juridisch-planologische procedure is het noodzakelijk om inzicht te krijgen in de wettelijke verplichtingen en mogelijkheden met betrekking tot de natuurwetgeving. BRO is gevraagd om hiervoor een toets uit te voeren op basis van een verkennend natuurwaardenonderzoek.

1.2 Doel van het onderzoek

In voorliggend rapport zijn de effecten van de geplande ontwikkeling op beschermde natuurwaarden volgens de Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet in beeld gebracht. Er is een beoordeling gemaakt of binnen het plangebied beschermde natuurwaarden *aanwezig* zijn, of de aanwezige natuurwaarden *aangetast* worden en welke *voorwaarden* of *vervolgstappen* noodzakelijk zijn om de geplande ontwikkeling te realiseren met inachtneming van de natuurwetgeving.

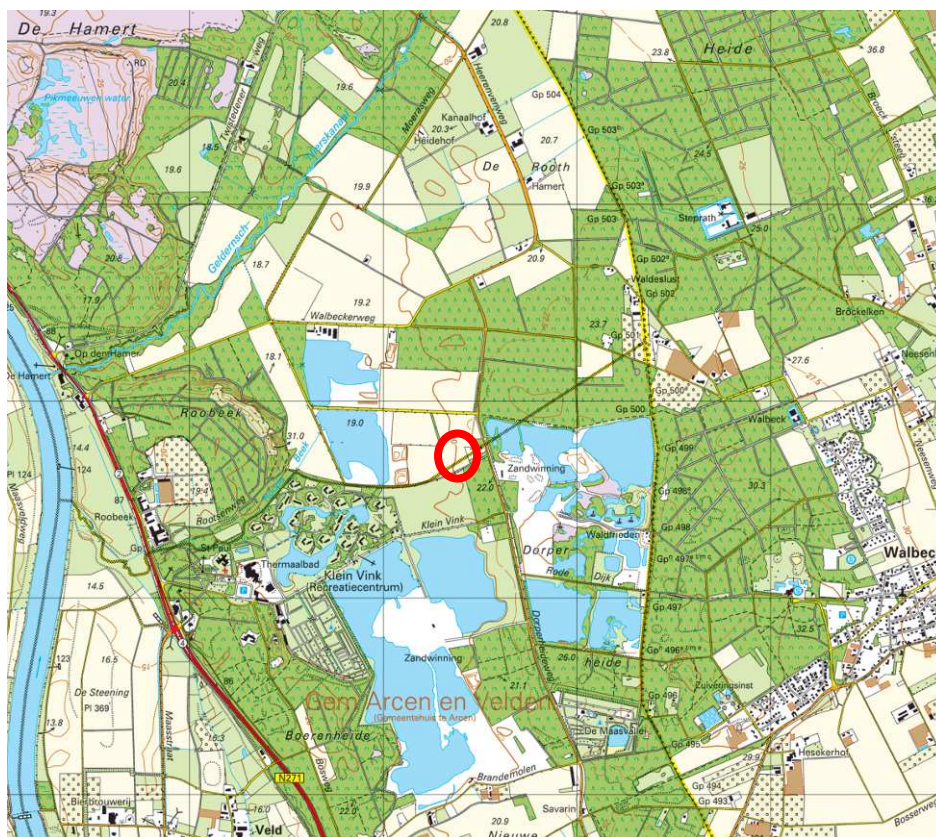
1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 zijn de huidige en de gewenste situatie weergegeven. Hoofdstuk 3 geeft het relevante toetsingskader en de gevolgde werkwijze weer. In hoofdstuk 4 zijn de resultaten van het onderzoek weergegeven. In hoofdstuk 5 is de toetsing aan de relevante kaders beschreven. Tenslotte zijn in hoofdstuk 6 de belangrijkste conclusies van het onderzoek vertaald in een advies.

2. BESCHRIJVING HUIDIGE EN GEWENSTE SITUATIE

2.1 Ligging en algemene beschrijving plangebied

Het plangebied is gelegen in het buitengebied van de gemeente Venlo, minder dan 3 kilometer ten noordoosten van de kern Arcen. Het plangebied ligt ten oosten van het recreatiepark Klein Vink en ten westen van de Dorperheideweg. De zuidrand van het plangebied wordt gevormd door de Rode Dijk. Aan de oostzijde van het plangebied ligt een woning met erf. De westzijde van het plangebied wordt begrensd door deels opgespoten zandig terrein en een houtsingel. De noordzijde van het plangebied grenst aan een recentelijk gegraven natuurplas, welke onderdeel uitmaakt van een ecologische verbindingszone. De globale ligging van het plangebied is weergegeven in figuur 1 en meer gedetailleerd in figuur 2. De Amersfoortcoördinaten van het midden van het plangebied zijn 211,4 – 390,7¹.

Figuur 1. Globale ligging plangebied (rood omlijnd).

¹ De getallen staan respectievelijk voor de x- en de y –coördinaten van de linker benedenhoek van het betreffende km-vak.

Figuur 2. Ligging plangebied (rood omlijnd).

In de huidige situatie is het plangebied in gebruik als begrazingsterrein van enkele pony's. Het plangebied (buiten de Rode Dijk) is omheind met prikkeldraad en daardoor niet toegankelijk voor publiek. Door het vele grondverzet de afgelopen jaren (tot aan nu) bestaat het plangebied grotendeels uit een kale zandbodem met wat schrale ruigtevegetatie. Op de Rode Dijk staat een houtsingel met opgaande ruigte. De noordzijde van het plangebied vormt voor een groot deel de oever van een recentelijk gegraven natuurplas welke onderdeel uitmaakt van de ecologische verbingszone tussen de Dorperheide en de Hamert. Onderstaande foto's geven een impressie van het plangebied.

Foto 1. Westzijde plangebied, kijkrichting naar NW.

Foto 2. Oostzijde plangebied, kijkrichting naar NO.

Foto 3. Rode Dijk, kijkrichting naar W.

2.2 Beschrijving gewenste situatie

Op de locatie is de ontwikkeling van recreatiewoningen voorzien. Het ontwerp gaat uit van een gerekt lint dat aantakt op de Dorperheide Weg en de Rode Dijk, met

aan het einde een "cul de sac". Langs dit lint worden de zeventien recreatiewoningen met entreegebouw geprojecteerd met in het midden een natuurlijke waterpartij die in directe verbinding staat met de natuurplas en grenst aan de ecologische ontwikkelingszone. Een ruimtelijk beeld is weergegeven in figuur 3.

Figuur 3. Ontwerptekening voor de recreatieve ontwikkeling Walbeck Oost

Om de ontwikkeling mogelijk te maken zijn de volgende maatregelen voorzien:

- Vergraven van het terrein voor het creëren van de waterpartij
- Kap van een enkele boom (i.v.m. toegang vanaf de Rode Dijk)
- Aanplant van bomen en struiken;
- Bouwen van recreatiewoningen.

Voor de ontsluiting over de Rode Dijk wordt in het ontwerp zoveel mogelijk rekening gehouden met de bestaande situatie, te weten:

- De twee wegen die door de Rode Dijk steken worden niet breder dan 10 meter.
- De weg blijft ter hoogte van de Rode Dijk onverhard.
- Vegetatie wordt tot aan de randen van de weg behouden.
- Er wordt geen verlichting aangebracht langs de weg ter hoogte van de Rode Dijk.
- Er wordt geen verhard wandelpad over de Rode Dijk gerealiseerd.
- Onder de weg wordt een buis aangelegd die als veilige passage voor kleine dieren functioneert.

3. TOETSINGSKADER EN WERKWIJZE

3.1 Natuurbeschermingswet

De Natuurbeschermingswet heeft betrekking op de Europees beschermde Natura 2000-gebieden en de Beschermde natuurmonumenten. De Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden worden in Nederland gecombineerd als Natura 2000-gebieden aangewezen. Als er naar aanleiding van projecten, plannen en activiteiten mogelijk merkbare significante effecten optreden, dienen deze vooraf in kaart gebracht en beoordeeld te worden. Projecten, plannen en activiteiten die mogelijk een negatief effect hebben op de beschermde natuur in een Natura 2000-gebied (of Beschermde Natuurmonument) zijn vergunningplichtig. In bijlage 1 is het beoordelingstraject in een stroomschema weergegeven.

Voorliggende toets betreft een voortoets in het kader van de Natuurbeschermingswet. Dit is de eerste onderzoeksfase, die moet uitwijzen of vervolgonderzoeken of procedures nodig zijn. De hoofdvraag tijdens de voortoets is of er een kans bestaat op een significant negatief effect van een plan of project op de beschermde natuurgebieden. Op deze vraag zijn drie antwoorden mogelijk:

- Er is zeker geen negatief effect. Dit betekent dat er geen vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet nodig is.
- Er is wel een mogelijk negatief effect op aangewezen habitattypen (verslechtering), maar dit is zeker geen significant negatief effect. Dit betekent dat vergunningverlening aan de orde is. Omdat het effect zeker niet significant is volstaat daarvoor een verslechteringsstoets.
- Er is een kans op een significant negatief effect op aangewezen habitattypen (verslechtering) of soorten (verstoring). Dit betekent dat vergunningverlening aan de orde is. Omdat er een kans op een significant negatief effect bestaat is een passende beoordeling vereist.

Het plangebied ligt niet binnen een wettelijk beschermd natuurgebied. Het dichtstbijzijnde wettelijk beschermde natuurgebied is Maasduinen op 750 meter van het plangebied. In figuur 4 is de ligging van Maasduinen ten opzichte van het plangebied weergegeven.

Op verder weg gelegen wettelijk beschermde natuurgebieden wordt verder niet ingegaan. Er kan vanuit gegaan worden dat effecten op verder weg gelegen gebieden op voorhand zijn uit te sluiten.

3.2 Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet heeft betrekking op alle in Nederland in het wild voorkomende zoogdieren, (trek)vogels, reptielen en amfibieën, op een aantal vissen, libellen en vlinders, op enkele bijzondere en min of meer zeldzame ongewervelde diersoorten (uit de groepen kevers, mieren, schelp- en schaaldieren) en op een honderdtal vaatplanten. Voor alle soorten, dus ook voor de soorten die bij ruimtelijke ontwikkelingen zijn vrijgesteld van de ontheffingsplicht (soorten uit 'tabel 1'), geldt wel een zogenaamde 'algemene zorgplicht' (art. 2 Flora- en faunawet). Deze zorgplicht houdt in dat de initiatiefnemer passende maatregelen neemt om schade aanwezige soorten te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het niet verontrusten of verstoren in de kwetsbare perioden zoals de winterslaap, de voortplantingstijd en de periode van afhankelijkheid van de jongen. De zorgplicht geldt altijd en voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet, en in het geval dat ze beschermd zijn ook als er ontheffing of vrijstelling is verleend.

Bij ruimtelijke ontwikkelingen moet naast de zorgplicht ook rekening gehouden worden met de juridisch zwaarder beschermde soorten uit 'tabel 2', de bijlage 1 soorten van het besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten, de soorten uit Bijlage IV van de Habitatrichtlijn (tezamen tabel 3) en met alle vogels. Van deze laatste groep is een lijst opgesteld met vogelsoorten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn en een lijst met vogels waarbij inventarisatie gewenst is. Komen soorten van de hierboven genoemde beschermingsregimes voor dan is de eerste vraag of de voorgenomen activiteit effecten heeft op de beschermde soorten. Treden er effecten op dan dient er gekeken te worden of er passende maatregelen getroffen kunnen worden om de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats te garanderen.

3.3 Werkwijze

In dit natuuronderzoek is de natuurwaarde van het plangebied bepaald door middel van een verkennend veldonderzoek en een bronnenonderzoek. Op basis hiervan is een beoordeling gemaakt van de effecten van de ontwikkeling. Deze effecten zijn beoordeeld in relatie tot de natuurwetgeving. Daarbij is aangegeven of en hoe de ontwikkeling in overeenstemming met de natuurwetgeving gerealiseerd kan worden.

Voor het bronnenonderzoek is gebruik gemaakt van vrij beschikbare gegevensbronnen van beschermde planten en dieren, zoals provinciale inventarisatiegegevens, algemene verspreidingsatlassen en waarnemingssites. Er is tevens gebruik gemaakt van ecologische onderzoeken die eerder zijn uitgevoerd in en rondom het plangebied.

bied middels de door Grontmij in 2013 opgestelde ruimtelijke onderbouwing bij het project t.b.v. de aanvraag van een omgevingsvergunning, waaronder de door Bureau Waardenburg in 2007 opgestelde 'Natuurtoets recreatiepark Klein Vink te Arcen'.

Op 7 januari 2014 heeft een ecooloog van BRO een verkennend veldbezoek uitgevoerd. Hierbij is het plangebied bezocht, inclusief de directe omgeving. Tijdens het veldonderzoek zijn de aanwezige ecotopen en begroeiingen in beeld gebracht; bovendien is gelet op sporen en verblijfplaatsen van andere (beschermde) soorten in en rondom het plangebied. Tijdens het veldbezoek was het zonnig en 12 graden Celsius.

BRO is lid van het Netwerk Groene Bureaus. Het NGB is de brancheorganisatie voor groene adviesbureaus en heeft als doel kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging. Onze werkzaamheden voeren wij dan ook uit volgens de door het NGB vastgestelde gedragscode (versie juni 2008, aangevuld in februari 2010). De medewerkers binnen de discipline ecologie voldoen aan de door het Ministerie van EL&I genoemde voorwaarden voor ter zake deskundigen op het gebied van ecologisch onderzoek.

4. BESCHRIJVING NATUURWAARDEN

4.1 Beschrijving beschermde soorten in het plangebied

4.0.1 Vaatplanten

Op het plangebied staat weinig vegetatie vanwege het frequente grondverzet de afgelopen jaren. Uit de informatie van eerder uitgevoerd ecologisch onderzoek (Bureau Waardenburg, 2007) blijkt dat op de Rode Dijk in de nabijheid van het plangebied enkele groeiplaatsen van de beschermde brede wespenorchis (tabel 1) zijn gevonden. Andere (zwaardere) beschermde soorten worden niet verwacht binnen het plangebied vanwege het ontbreken van geschikte groeiplaatsen. Plaatselijk komt struikheide voor. Op basis van het terreinbezoek zijn binnen het plangebied geen beschermde of bedreigde plantensoorten te verwachten. Ook oude gegevens (tot 2007) afkomstig van provinciale vegetatiekarteringen en de NDFF vermelden geen bedreigde of beschermde plantensoorten binnen het plangebied.

4.0.2 Grondgebonden zoogdieren

Het plangebied vormt geschikt habitat voor grondgebonden zoogdieren, met name langs de Rode Dijk. Enkele algemeen beschermde diersoorten (tabel 1) kunnen van het gebied gebruikmaken, zoals veldmuis, mol, konijn en cetera. Uit informatie van eerder uitgevoerd ecologisch onderzoek (Bureau Waardenburg, 2007) blijkt dat er in de omgeving van het plangebied ook zwaardere beschermde soorten kunnen voorkomen waaronder das, steenmarter en eekhoorn. Tijdens het veldonderzoek is gelet op sporen en mogelijke verblijfplaatsen van voornoemde soorten. In het plangebied zijn geen verblijfplaatsen dan wel sporen aangetroffen van das, eekhoorn en steenmarter. Vanwege het ontbreken van bomen buiten de Rode Dijk, het homogene karakter en de schaars aanwezige vegetatie binnen het plangebied, is het plangebied ook weinig interessant voor eekhoorn, steenmarter en das.

4.0.3 Vleermuizen

Het plangebied vormt geschikt habitat voor vleermuizen en dan met name de bomenlaan over de Rode Dijk waarin zich verblijfplaatsen kunnen bevinden en die dienst kan doen als vliegroute. Uit informatie van eerder uitgevoerd ecologisch onderzoek (Bureau Waardenburg, 2007) blijkt dat er uit de omgeving van het plangebied het voorkomen van boombewonende vleermuizen zoals de rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis of watervleermuis bekend is.

Tijdens het veldbezoek is gelet op de aanwezigheid van geschikte verblijfplaatsen in holle bomen langs de Rode Dijk. In de bomen zijn geen geschikte holten aangetroffen voor verblijfplaatsen van vleermuizen. Het plangebied is door de weinige vegetatie niet bijzonder geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Een eventueel foerageren zal beperkt blijven tot de Rode Dijk.

4.0.4 Vogels

Het plangebied is geschikt voor vogels. Uit informatie van eerder uitgevoerd ecologisch onderzoek (Bureau Waardenburg, 2007) blijkt dat er uit de omgeving van het plangebied het voorkomen van diverse soorten vogels bekend is zoals grondbroeders als veldleeuwerik, graspieper en patrijs en boombroeders als groene specht en ransuil. Ook kan het plangebied dienst doen als foerageergebied van in de omgeving broedende kerkuil, steenuil, buizerd en huismus.

Tijdens het veldbezoek zijn binnen het plangebied geen vogels waargenomen. Takken en geschikte holten ontbreken in de bomen op de Rode Dijk. Wel is de Rode Dijk geschikt als broedlocatie voor diverse in bomen en struiken broedende vogelsoorten. Het zandige terrein en de schrale vegetatie is geschikt als broedlocatie van grondbroeders als kleine plevier en veldleeuwerik.

Op de 'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten' van het Ministerie van LNV (augustus 2009) wordt onderscheid gemaakt in verschillende categorieën vogelnesten. Van de meeste vogelsoorten zijn de nesten uitsluitend beschermd wanneer deze tijdens de broed- en nestperiode in gebruik zijn. Het gaat om soorten die jaarlijks nieuwe nesten maken. Van een aantal soorten is het nest, inclusief de functionele leefomgeving, jaarrond beschermd. Dit zijn een aantal roofvogels en uilen, koloniebroeders en gebouwbewonende vogelsoorten als huismus. Tenslotte is er een categorie nesten van vogelsoorten die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed, maar die over voldoende flexibiliteit beschikken om, als die broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen ('categorie 5-soorten'). Hieronder vallen veel holenbroedende soorten. Nesten van soorten met jaarrond beschermde nesten worden niet binnen het plangebied verwacht. Foerageergebied voor vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten als roofvogels en uilen is beperkt aanwezig binnen het plangebied (langs de Rode Dijk).

4.0.5 Amfibieën, reptielen en vissen

Binnen het plangebied zijn geen permanente oppervlaktewateren aanwezig. Vissen en voortplantingsplaatsen van amfibieën kunnen daardoor worden uitgesloten, met uitzondering van rugstreeppad (tabel 3 soort). Deze zou zich tijdens het voorjaar in stagnerend water (plassen) op het zandige terrein kunnen voortplanten. Waarnemingen van rugstreeppad zijn bekend van het kilometerhok waarbinnen het plangebied ligt (bron: herpetofauna van Limburg, periode 1980-2008) en in het voorjaar

van 2012 is rugstreeppad in de natte EVZ (ecologische verbindingszone) aan de noordwestzijde van het plangebied waargenomen (bron: www.waarneming.nl). Op basis hiervan kan worden aangenomen dat de soort binnen het plangebied aanwezig zal zijn. De Rode Dijk kan gebruikt worden als landhabitat van amfibieën die zich verder van hun voortplantingsplaatsen begeven, zoals gewone pad, bruine kikker en rugstreeppad.

Het plangebied zou op en langs de Rode Dijk geschikt habitat voor reptielen kunnen vormen. De levendbarende hagedis en zandhagedis zijn bekend uit het kilometerhok waarbinnen het plangebied gelegen is (bron: herpetofauna van Limburg, periode 1980-2008). Geschikt bevonden habitat voor deze soorten is echter enkel aanwezig direct te noorden van het recreatiepark Klein Vink, ten westen van het plangebied (Bureau Waardenburg, 2007). Op basis van het onderzoek van Bureau Waardenburg uit 2007 werd het aanwezige habitat op de Rode Dijk wel geschikt bevonden voor hazelworm.

4.0.6 Overige diersoorten

Op basis van het eerder uitgevoerd ecologisch onderzoek (Bureau Waardenburg, 2007) algemene verspreidingsgegevens en het aangetroffen habitat zijn geen wettelijk beschermde ongewervelde diersoorten te verwachten. Dergelijke soorten stellen zeer specifieke eisen aan hun leefgebied.

5. TOETSING AAN NATUURWETGEVING

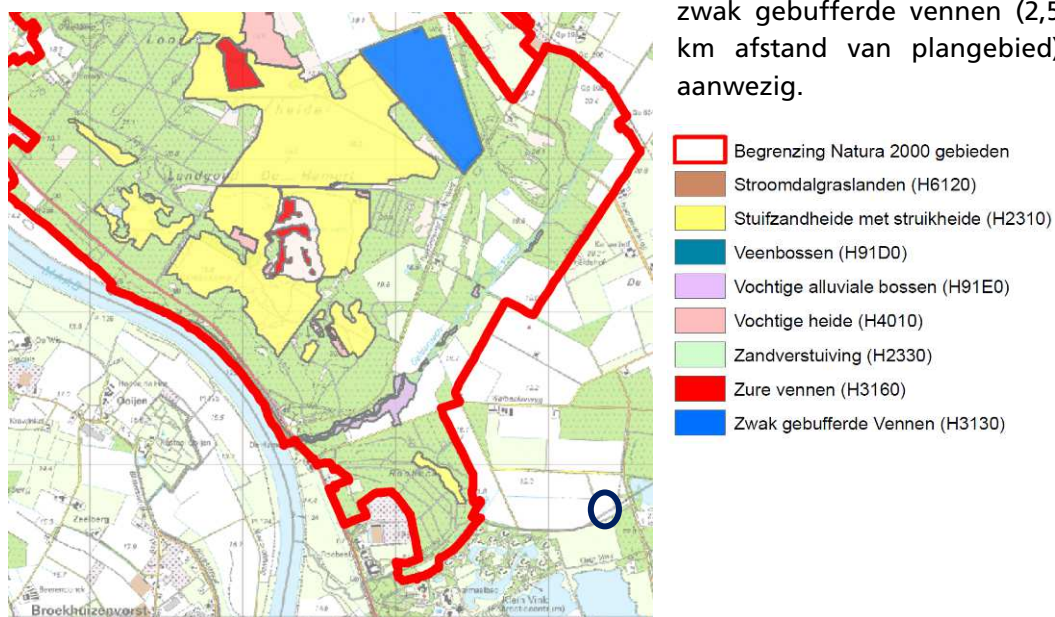
5.1 Natuurbeschermingswet

5.1.1 Aangewezen natuurwaarden

Habitattypen

Het Natura 2000-gebied Maasduinen is aangewezen voor 11 habitattypen, namelijk stuifzandheiden met struikheide, zandverstuivingen, zwakgebufferde vennen, zure vennen, vochtige heiden (hogere zandgronden, droge heiden, stroomdalgraslanden, actieve hoogvenen (heideveentjes), pioniervegetaties met snavelbiezen, hoogveenbossen en vochtige alluviale bossen. Deze habitattypen zijn (zeer) gevoelig voor atmosferische depositie met stikstof. Daarnaast is meer dan de helft van het aantal habitattypen erg gevoelig voor hydrologische veranderingen, met name verdroging. In bijlage 3 is de effectenindicator weergegeven voor de aangewezen habitattypen, -soorten en broedvogels.

Voor ligging van de habitattypen in de omgeving van het plangebied zie onderstaande figuur (figuur 5). Binnen een straal van drie kilometer van het plangebied zijn stuifzandheiden met struikheide (1 km van plangebied), vochtige alluviale bossen (1,5 km van plangebied), vochtige heiden (2 km van plangebied), zure vennen en zwak gebufferde vennen (2,5 km afstand van plangebied) aanwezig.

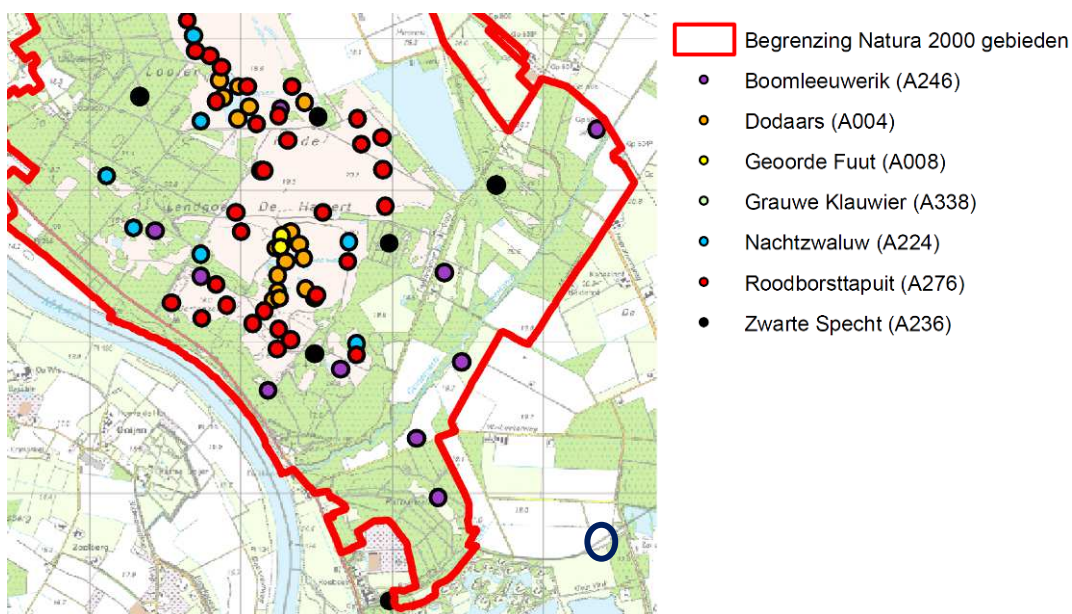
Figuur 5. Ligging van de aangewezen habitattypen in het Natura2000-gebied Maasduinen nabij het plangebied (zwart omlijnd). Bron: concept beheerplan Maasduinen (2009)

Soorten

Het Natura 2000-gebied Maasduinen is aangewezen voor de bescherming van een tweetal habitatsoorten, namelijk bever en drijvende waterweegbree, en voor de bescherming van 8 broedvogelsoorten, namelijk dodaars, geoorde fuut, nachtzwaluw, zwarte Specht, boomleeuwerik, oeverzwaluw, roodborsttapuit en grauwe Klauwier. De betreffende soorten zijn relatief gevoelig voor verstoring en voor achteruitgang (bv. verdroging, verbossing, vergrassing etc.) van hun habitat.

Drijvende waterweegbree is niet bekend uit de directe omgeving van het plangebied en zal niet binnen of nabij het plangebied voorkomen vanwege het ontbreken van geschikte groeiplaatsen. Het voorkomen van bever is uit 1 naastgelegen kilometerhok bekend (www.telme.nl). Verblijfplaatsen binnen of nabij het plangebied zijn vanwege het ontbreken van geschikte wateren niet te verwachten en het plangebied heeft ook weinig waarde als foerageergebied.

Voor ligging van de broedvogelterritoria zie onderstaande figuur (figuur 6). Binnen een straal van drie kilometer van het plangebied zijn territoria aanwezig van alle voor het gebied aangewezen vogelsoorten uitgezonderd oeverzwaluw.

Figuur 6. Ligging van de territoria van de aangewezen broedvogelsoorten in het Natura2000-gebied Maasduinen nabij het plangebied (zwart omlijnd). Bron: concept beheerplan Maasduinen (2009)

5.1.2 Effectenbeoordeling

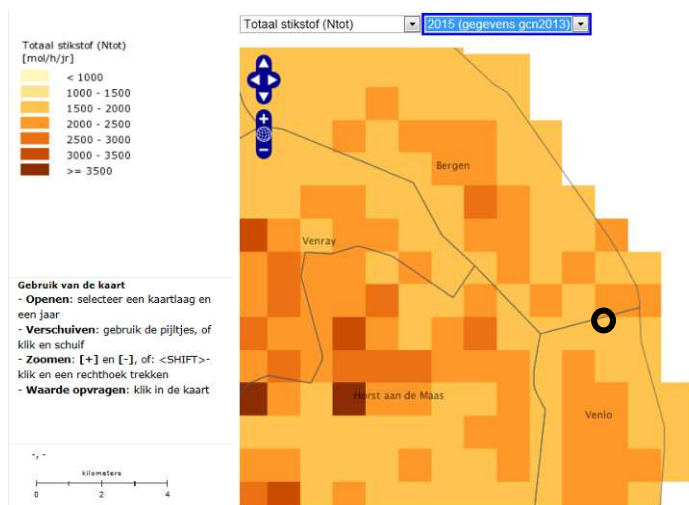
Aan de hand van de effectenindicator, en de daarin aangegeven mogelijke storingsfactoren voor het Natura2000-gebied Maasduinen (zie bijlage 3), is deze effectbeoordeling opgesteld. Hierbij zijn enkel die storingsfactoren meegenomen in de beoordeling, die relevant kunnen zijn bij de ontwikkeling en gebruik name van het recreatiepark.

Oppervlakteverlies & versnippering

De ontwikkeling van het recreatiepark vindt plaats buiten het Natura2000-gebied Maasduinen. Hierdoor treedt er geen oppervlakteverlies op. Van afname van foera-geergebied is eveneens geen sprake (habitat ongeschikt) of is verwaarloosbaar klein (voor boomleeuwerik). Het toekomstige recreatiepark zal geen barrière opwerpen voor uitwisseling van (deel)populaties van aangewezen habitat- en broedvogelsoorten tussen de binnen het Natura2000-gebied Maasduinen begrensde delen ten noorden en ten zuiden van het plangebied. Negatieve effecten van oppervlakteverlies en versnippering worden dan ook op voorhand uitgesloten.

Vermesting en verzuring

Een vermestend en verzurend effect op de aangewezen habitattypen en habitats van de aangewezen habitatsoorten en broedvogels zou kunnen optreden door een toename van de stikstofdepositie. Het RIVM maakt jaarlijks kaarten met grootschalige concentraties en deposities in Nederland in het kader van natuur- en milieubeleid. De kaarten geven een grootschalig beeld van de luchtkwaliteit en depositie in Nederland en betreffen zowel recente als toekomstige jaren. In onderstaande figuur (figuur 7) is een uitsnede van de depositiekaart van totaal stikstof (achtergrond depositie) voor het plangebied en omgeving weergegeven voor de berekende situatie in 2015.

Figuur 7. Berekende achtergronddepositiewaarden van stikstof in 2015 op het plangebied en omgeving.

Bron: www.geodata.rivm.nl

Uit figuur 6 valt af te leiden dat de voor 2015 berekende stikstofdepositiewaarden in de omgeving van het plangebied globaal tussen de 1500 en 2500 mol N/ha/jaar liggen. De vastgestelde kritische depositiewaarden voor stikstof, waarboven significant negatieve effecten niet uitgesloten kunnen worden (van Dobben et. al. 2013), zijn een stuk lager voor de (zeer) gevoelige nabijgelegen habitattypen.

In onderstaande tabel (tabel 1) is een overzicht gegeven van de kritische depositiewaarden van stikstof voor de nabij gelegen (zeer) gevoelige habitattypen.

Tabel 1. Kritische depositiewaarden (KDW) van stikstof voor de nabij het plangebied (<3 km) gelegen (zeer) gevoelige habitattypen. KDW verkregen uit Dobben et. al. 2013.

Habitatype	Kritische depositiewaarde (Mol N/ha/j)
stuifzandheiden met struikhei	1071
vochtige alluviale bossen	1857-2429
vochtige heiden	1214
zure vennen	714
zwak gebufferde vennen	571

De ontwikkeling van het recreatiepark zal o.a. een verkeersaantrekkende werking met zich meebrengen wanneer de recreatiewoningen in gebruik genomen zullen worden. Een toename van verkeer kan leiden tot toename van stikstofdepositie op nabijgelegen (zeer) gevoelige habitattypen alsook de daar van afhankelijke zijnde habitat- en broedvogelsoorten. Op basis van vergelijkbare studies naar stikstofdeposities wordt verwacht dat de verkeersaantrekkende werking van de 17 recreatiewoningen zeer beperkt zal zijn en gezien de enige afstand tot de nabijgelegen (zeer) gevoelige habitattypen zal de toename van stikstofdepositie op deze habitattypen verwaarloosbaar klein zijn. Negatieve effecten op de aangewezen gevoelige habitattypen en habitat- en broedvogelsoorten als gevolg van de ontwikkeling zijn dan ook uitgesloten.

Verontreiniging en verdroging

Uit eerder uitgevoerd bodemkwaliteitsonderzoek en hydrologisch onderzoek blijkt dat er geen belemmeringen te verwachten te zijn ten aanzien van de bodemkwaliteit en de hydrologie in de huidige en toekomstige situatie. Negatieve effecten van bodemverontreiniging dan wel verandering in de grondwaterstand op aangewezen soorten en habitattypen zijn uitgesloten.

Verstoring door licht, geluid, trillingen, mechanische effecten en optische verstoring

Gezien de afstand van het plangebied tot het dichtstbijzijnde deel van de Maasduinen (ongeveer 1 km afstand) alsook de toekomstige fysieke afscherming van het recreatiepark door opgaande vegetatie (bomen en struiken) zullen negatieve effecten van licht, geluid en optische verstoring zeer gering zijn op in de omgeving voorkomende aangewezen broedvogelsoorten. Daarbij zal er gezien het aantal van 17 te realiseren woningen geen wezenlijke toename van het aantal recreanten binnen het Natura 2000-gebied te verwachten zijn. Negatieve effecten door verstoring zijn op voorhand uit te sluiten.

5.2 Flora- en faunawet

5.2.1 Vaatplanten

Door de geplande ontwikkeling kunnen groeiplaatsen van brede wespenorchis (tabel 1) verdwijnen. Voor soorten uit tabel 1 geldt een algemene vrijstelling van de Flora- en faunawet bij ruimtelijke ontwikkelingen. In het kader van de algemene zorgplicht is het echter wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen. Dit houdt in dat al het redelijkerwijs mogelijke gedaan dient te worden om het vernietigen van groeiplaatsen te voorkomen. Door bestaande groeiplaatsen te ontzien bij de ontwikkeling worden negatieve effecten voorkomen. Effecten op zwaarder beschermde en bedreigde plantensoorten zijn op voorhand uit te sluiten, aangezien deze in het plangebied niet zullen voorkomen.

5.2.2 Grondgebonden zoogdieren

Door de geplande ontwikkeling zal voor een deel leefgebied verdwijnen van een aantal algemene grondgebonden zoogdiersoorten van tabel 1. Voor deze soorten geldt een algemene vrijstelling van de Flora- en faunawet bij ruimtelijke ontwikkelingen. In het kader van de algemene zorgplicht is het echter wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen. Dit houdt in dat al het redelijkerwijs mogelijke gedaan dient te worden om het doden van individuen te voorkomen. In het ontwerp van de Rode Dijk is een onderdoorgang (buis) voorzien welke als veilige passage zal kunnen dienen van kleine zoogdieren. In het kader van de algemene zorgplicht zijn verder geen specifieke maatregelen nodig.

Bij de geplande ontwikkeling van de entree en ontsluiting langs de Rode Dijk zal een enkele boom verwijderd worden alsook beperkt verkeer mogelijk zijn in de toekomstige situatie. Dit zal naar verwachting geen negatief effect hebben op mogelijk aanwezig leefgebied van das, eekhoorn en steenmarter. Negatieve effecten op zwaarder beschermde soorten grondgebonden zoogdieren worden dan ook uitgesloten.

5.2.3 Vleermuizen

Door de geplande ontwikkeling zullen geen vaste verblijfplaatsen of leefgebied van vleermuizen verloren gaan. Negatieve effecten op eventueel aanwezige vliegroutes over de Rode Dijk worden voorkomen in het ontwerp door de openingen in de bomenrij voor de aan te leggen in- en uitgangsweg klein te houden zodat eventueel aanwezige vliegroutes intact blijven. Daarnaast zal er geen verlichting worden aangebracht ter hoogte van de Rode Dijk. Negatieve effecten voor vleermuizen worden door het nemen van bovenstaande maatregelen uitgesloten.

5.2.4 Vogels

Vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten

Door de geplande ontwikkeling gaat mogelijk foerageergelegenheid voor uilen en roofvogels verloren langs de noordzijde van de Rode Dijk. Dit oppervlak aan foerageergebied is zeer beperkt ten opzichte van het totaal aan benodigde foerageergebied van de voorkomende uilen en roofvogels. Daarnaast zullen er nieuwe randen (tussen lage en hoge vegetatie) langs het recreatiepark ontstaan welke mogelijk nieuw foerageergebied opleveren. Voorts zal het plangebied aantrekkelijk kunnen zijn als leefgebied voor huismus. Negatieve effecten op vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten worden uitgesloten.

Overige vogelsoorten

Door het kappen van een enkele boom en het verwijderen van vegetatie en verder bouwrijp maken van het plangebied kunnen nesten van broedvogels zoals merel, houtduif, veldleeuwerik en kleine plevier etc. verdwijnen. Deze nesten zijn uitsluitend beschermd gedurende de periode dat deze in gebruik zijn gedurende de broed- en nestperiode. Het is in de praktijk niet mogelijk om een ontheffing te verkrijgen voor het verwijderen of verstoren van deze vogelnesten. Het is daarom aan te bevelen om benodigde werkzaamheden zoals verwijderen van bomen en vegetatie uit te voeren in de periode dat de kans op broedende vogels het kleinst is. Dit is het geval in de periode september tot maart. Indien buiten het broedseizoen gewerkt wordt, zijn negatieve effecten voor vogels uitgesloten.

5.2.5 Amfibieën, reptielen en vissen

Op basis van de beschikbare gegevens en het aangetroffen habitat kan worden aangenomen dat rugstreeppad voorkomt binnen het plangebied. Door de geplande ontwikkeling zal geen geschikt overwinteringshabitat op de Rode Dijk worden aangetast, aangezien er in het ontwerp de vegetatie van de Rode Dijk tot aan de randen van de weg behouden blijft. Door de geplande ontwikkeling kunnen echter mogelijke voortplantingsplaatsen binnen het plangebied negatieve effecten ondergaan. Nader onderzoek zal moeten uitwijzen of rugstreeppad voortplantingsplaatsen heeft binnen het plangebied en indien rugstreeppadden aanwezig zijn, welke betekenis het plangebied heeft voor de aanwezige lokale populatie in het omliggende gebied.

Het voorkomen van hazelworm op de Rode Dijk is niet uitgesloten. In de nieuwe situatie zal de vegetatie op de Rode Dijk gehandhaafd blijven buiten het pad. Aantasting van eventueel aanwezige vaste verblijfplaatsen zijn uitgesloten. Gezien het beperkte verkeer over de dijk zal een eventueel risico op verkeersslachtoffers van individuen die zich incidenteel over het toekomstige pad bewegen laag zijn. De

gunstige staat van instandhouding van een eventueel aanwezige lokale populatie van hazelworm zal dan ook niet in het geding komen.

5.2.6 Ongewervelden

Het voorkomen van beschermde ongewervelde dieren is redelijkerwijs uit te sluiten. Vanuit de Flora- en faunawet hoeft geen rekening gehouden te worden met beschermde ongewervelde diersoorten.

6. CONCLUSIE EN ADVIES

Vanuit de Natuurbeschermingswet zijn geen vervolgstappen vereist op de gevoelige habitattypen in het Natura2000-gebied Maasduinen. In het kader van de Flora- en faunawet gelden de volgende aandachtspunten en voorwaarden.

Rekening houden met broedvogels

Vogelnesten zijn beschermd gedurende de periode dat deze in gebruik zijn (de broed- en nestperiode). Het is in de praktijk niet mogelijk om een ontheffing te verkrijgen voor het verwijderen of verstoren van deze vogelnesten. Het is daarom aan te bevelen om benodigde werkzaamheden zoals verwijderen van bomen en struiken uit te voeren in de periode dat de kans op broedende vogels het kleinst is. Dit is het geval in de periode september tot maart.

Maatregelen in het kader van de zorgplicht

Om negatieve effecten op grondgebonden diersoorten te verzachten wordt een faunapassage (ecoduiker) aangelegd onder de Rode Dijk. Negatieve effecten op eventueel aanwezige vliegroutes over de Rode Dijk worden voorkomen in het ontwerp door de openingen in de bomenrij voor de aan te leggen in- en uitgangsweg klein te houden zodat eventueel aanwezige vliegroutes intact blijven. Daarnaast zal er geen verlichting worden aangebracht ter hoogte van de Rode Dijk. Het is aan te bevelen om deze maatregelen op enige wijze (privaat- of publiekrechtelijk) vast te leggen.

Aanvullend onderzoek rugstreepad

Op basis van recente waarnemingen kan niet worden uitgesloten dat de ontwikkeling binnen bestaande voortplantings- en verblijfplaatsen van de rugstreepad plaatsvindt. Eventueel aanwezige verblijfplaatsen op de Rode Dijk zullen gehandhaafd blijven in de toekomstige situatie, eventueel aanwezige voortplantingsplaatsen in plassen op het kale deel van het plangebied niet. Door de graaf- en bouwwerkzaamheden kunnen voortplantingsplaatsen ongeschikt worden voor deze soort. Nader onderzoek zal moeten uitwijzen of rugstreepad binnen het plangebied voorkomt en wat de waarde is van het plangebied voor de aanwezige lokale populatie.

Er zal onderzoek uitgevoerd worden naar het functionele gebruik van het leefgebied door rugstreepad conform de soortenstandaard rugstreepad (uitgebracht door het Ministerie van Economische Zaken, december 2011). Hierbij zal tijdens het eerste veldbezoek de inschatting gemaakt worden of het plangebied (nog steeds) geschikt is en zal zijn gedurende de rest van het voorjaar/zomer als voortplantingswater en/of landhabitat (zomerverblijfplaats) voor rugstreepad.

Tijdens minimaal drie veldbezoeken verspreid over het seizoen op “goede” avonden (april, mei, midden juli) zal geluisterd worden naar kooractiviteit (roepende individuen). Als eenmaal de aanwezigheid van rugstreeppad is aangetoond hoeven geen vervolgrondes plaats te vinden. Voor het inventariseren van voortplantingswateren van rugstreeppadden is het luisteren naar kooractiviteiten het meest gebruikelijk. De meeste kooractiviteiten vinden plaats in de tweede helft van april en in mei. Het zoeken naar kooractiviteiten moet gebeuren bij geschikte weersomstandigheden. Geschikte weersomstandigheden zijn relatief warme, windstille avonden en nachten. Twee van de minimaal drie veldbezoeken zijn in deze periode nodig.

In de maand juli zullen mogelijk geschikte voortplantingswateren tevens onderzocht worden op aanwezigheid van eisnoeren en larven van de rugstreeppad. Het terrestrische deel van het plangebied zal dan afgezocht worden op pas gemetamorfoseerde dieren. Minimaal één van de minimaal drie veldbezoeken is in deze periode nodig (indien aanwezigheid van rugstreeppad eerder nog niet is aangetoond).

7. LITERATUURLIJST

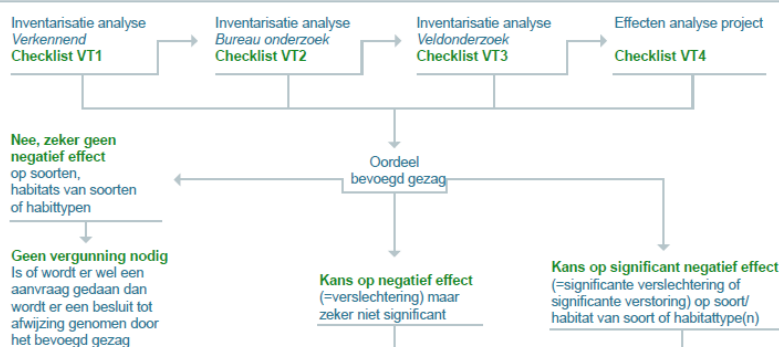
- Hoefsloot, G. en Dirksen, S. (2007). *Natuurtoets recreatiepark Klein Vink te Arcen. Quick scan in het kader van de Flora- en faunawet en Voortoets Natuurbeschermingswet*. Rapport nr. 06-207. Bureau Waardenburg, Culemborg.
- Huizenga, N., Akkermans, R., Buys, J., Van der Coelen, J., Morelissen, B. en Verheggen, L. (2010). *Zoogdieren van Limburg. Verspreiding en ecologie in de periode 1980-2007*. Stichting Natuurpublicaties Limburg, Maastricht.
- Ministerie van EL&I (2011). *Soortenstandaard Rugstreeppad*. December 2011.
- Ministerie van LNV (2005). *Algemene Handreiking Natuurbeschermingswet 1998*. Directie Natuur van het Ministerie van LNV, Postbus 20401, 2500 EK Den Haag.
- Van Buggenum, H.J.M., Geraeds, R.P.G. en Lenders, A.J.W. (2009). *Herpetofauna van Limburg. Verspreiding en ecologie van amfibieën en reptielen in de periode 1980-2008*. Stichting Natuurpublicaties Limburg, Maastricht.
- Internetsites – verspreidingsgegevens en habitatvoorkeur:
<http://www.waarneming.nl>
<http://www.telmee.nl>

BIJLAGEN

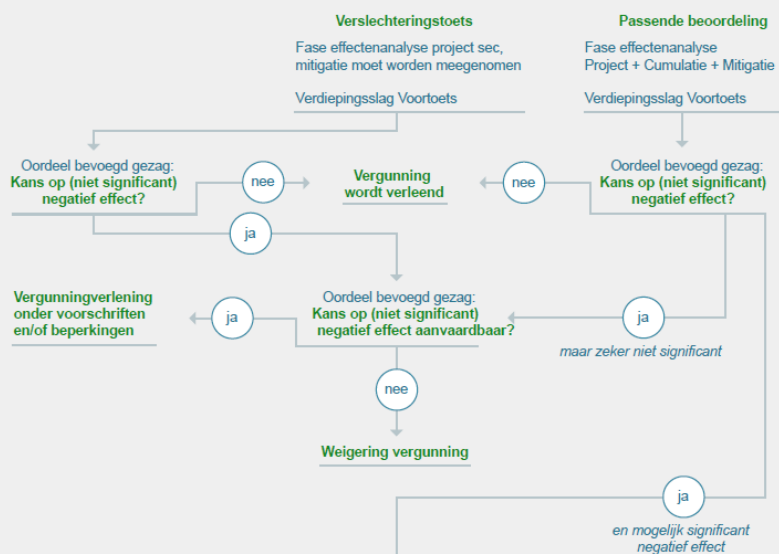
Bijlage 1. Stroomschema Natuurbeschermingswet (regiegroep Natura 2000)

VOORTOETS

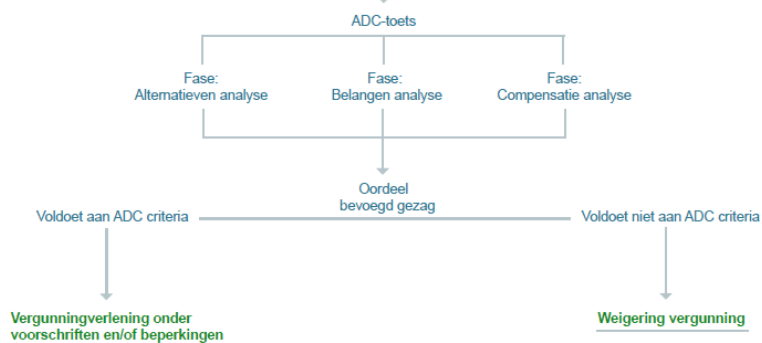
INVENTARISATIE VOORTOETS: De voortoets is niet verplicht maar wel verstandig om uit te voeren. Alle fasen VT1 t/m VT4 kunnen onderdeel zijn van de voortoets. Het kan ook zijn dat al na fase VT1 de effecten bekend zijn. Het bevoegd gezag moet die conclusie trekken.

HABITATTOETS

ADC-TOETS

Bijlage 2. Essentietabel Natura2000-gebied Maasduinen

Instandhoudingsdoelstellingen

	SVI	Doelst.	Doelst.	Doelst.	Draagkracht
	Land.	Opp.	Kwal.	Pop.	# paren
Habitattypen					
H2310 Stui fzandheiden met struikhei	--	>	>		
H2330 Zandverstuivingen	--	>	>		
H3130 Zwakgebufferde vennen	-	>	>		
H3160 Zure vennen	-	>	>		
H4010A Vochtige heiden (hogere zandgronden)	-	>	>		
H4030 Droge heiden		>	>		
H6120 *Stroomdalgraslanden	--	=	=		
H7110B *Actieve hoogvenen (heideveentjes)	--	>	>		
H7150 Pioniervegetaties met snavelbiezen	-	=	=		
H91D0 *Hoogveenbossen	-	=	>		
H91E0C *Vochtige alluviale bossen	-	=	=		
Habitatsoorten					
H1337 Bever	-	=	=	>	
H1831 Drijvende waterweegbree	-	=	=	=	
Broedvogels					
A004 Dodaars	+	=	=		50
A008 Geoorde fuut	+	=	=		7
A224 Nachtzwaluw	-	=	=		30
A236 Zwarte Specht	+	=	=		35
A246 Boomleeuwerik	+	=	=		100
A249 Oeverzwaluw	+	=	=		120
A276 Roodborsttapuit	+	=	=		85
A338 Grauwe Klauwier	--	>	>		3

Legenda

SVI land.	Landelijke Staat van Instandhouding (-- zeer ongunstig; - matig ongunstig, + gunstig)
=	Behoudsdoelstelling
>	Verbeter- of uitbreidingsdoelstelling

Complementaire doelen:

- Ontwikkeling van actief hoogveen (H7110), heideveentjes (subtype B).
- Ontwikkeling leefgebied en vestiging duurzame populatie van ten minste 1.000 individuen van het Pimpernelblauwtje (H1059).
- Ontwikkeling leefgebied en vestiging duurzame populatie van ten minste 1.000 individuen van het Donker pimpernelblauwtje (H1061).

Bijlage 3. Effectenindicator Natura2000-gebied Maasduinen

Storingsfactor	Bewuste verandering soortensamenstelling Verandering in populatiedynamiek Verstoring door mechanische effecten Optische verstoring Verstoring door trilling Verstoring door licht Verstoring door geluid Verandering dynamiek substraat Verandering overstromingsfrequentie Verandering stroomsnelheid Vernatting Verdroging Verontreiniging Verziltig Verzoeting Vermesting Verzuring Versnippering Oppervlakteverlies																		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
Stuifzandheiden met struikhei																			
Zandverstuivingen																			
Zwakgebufferde vennen																			
Zure vennen																			
Vochtige heiden											...								
Droge heiden																			
*Stroomdalgraslanden																			
*Actieve hoogvenen																			
Pioniervegetaties met snavelbiezen																			
*Hoogveenbossen																			
*Vochtige alluviale bossen																			
Bever												...							
Drijvende waterweegbree																			
Boomleeuwerik (broedvogel)												...							
Dodaars (broedvogel)												...							
Geoorde fuut (broedvogel)												...							
Grauwe Klauwier (broedvogel)												...							
Nachtzwaluw (broedvogel)												...							
Oeverzwaluw (broedvogel)												...							
Roodborsttapuit (broedvogel)												...							
Zwarte Specht (broedvogel)												...							

- zeer gevoelig
- gevoelig
- niet gevoelig
- n.v.t.

